

Gods stem verstaan

Zondag 23 januari 2021 – ds. Eleonora Hof – Ieper – Bij Samuël 3 en Marcus 1: 14-20

Wat zijn de vele stemmen die we horen?

In de veelheid van geluiden,
In het stormen van de tijd,
Zoeken wij het zachte suizen
Van het woord, dat ons verblijdt.

Gemeente, ik begin vandaag met dit lied, omdat dit lied precies zegt wat onze opdracht is in deze tijd. In deze stormachtige tijden horen we veel verschillende geluiden en het is soms moeilijk om te onderscheiden welke stem van God komt en welke niet. We krijgen in dit lied al twee aanwijzingen: het spreken van God is het zachte suizen. Niet gewelddadig, maar weldadig. En je wordt er blij van want het geeft leven.

Maar hoe doen we het nu precies? Hoe weten we nu dat wat we horen bij God vandaan komt, of juist precies het tegenovergestelde is? Ik denk als allereerste dat we heel erg op moeten passen met direct te zeggen: ik weet wat God wel en niet zegt. God is God, wij zijn mensen. We kunnen God niet zomaar vastpinnen en in een hokje stoppen.

Maar tegelijkertijd kunnen we vanuit de Bijbel wel een aantal lijnen trekken die ons helpen om beter te luisteren naar wat God zegt. Want we horen niet alleen maar Gods stem, er zijn ook stemmen in deze wereld die compleet tegenovergesteld zijn aan de wil van God. Daarom wil ik jullie een aantal vuistregels meegeven. Ik wil jullie een vuistregel meegeven voor stemmen in de **maatschappij** en stemmen in je **eigen leven**.

Als eerste: in het publieke debat hoor je zo enorm veel verschillende meningen. Je zou er helemaal moe van worden. Soms kan je ze gewoon naast je neer leggen en is zijn al die meninkjes niet meer dan de ego's van de opiniemakers.

Maar soms hoor je ook een mening waarvan je denkt: oei, dat is er ver over. Ik moet hier wat mee, dit kan niet goed zijn. Ik had zo'n momentje bijvoorbeeld vorige week. Tom van Grieken had toen een tweet de wereld in gestuurd waarin hij zei: "Omvolking. Het gaat snel. #VreemdeInEigenLand". Omvolking. Die term komt rechtstreeks uit het extreem-rechtse taalgebruik en uiteindelijk

uit het nationaal-socialisme. Tom van Grieken beweert niet te weten waar deze term vandaan komt, maar iedereen met een klein beetje kennis van de geschiedenis weet dat wel.

Dan is duidelijk dat dit soort taal niet van God komt. Want elk mens is gemaakt in het beeld van God. Elk mens lijkt op God en is kostbaar voor God. Wantrouw daarom dus altijd mensen die denken dat je een hiërarchie van mensen aan kan brengen. Zoals allochtonen boven autochtonen, mannen boven vrouwen, gezonde mensen boven zieke mensen. Een gezonde portie wantrouwen is niet verkeerd als je vermoed dat bepaalde mensen gevisieerd worden.

Vuistregel 1 is dus: wordt de vrijheid en de waardigheid van élk mens en élk groep gerespecteerd? Nee? Dan komt de stem niet van God? Ja? Dan is het heel goed mogelijk dat God aan het werk is.

Deze vuistregel helpt je om scherper naar het nieuws te luisteren.

En dan in je eigen leven: Je kan daar ook zo enorm moedeloos worden als je het idee hebt dat je zo heen en weer geslingerd wordt tussen alles wat er gebeurt in je leven. Vooral als je echt probeert helemaal eerlijk naar jezelf te zijn. Ben je écht goed bezig? Hoe zie je dat je meer op Jezus gaat lijken in je leven? Verandert er al echt wat in je aanpak van je zwakke punten? Hoe weet je nu of God je als het ware een schop onder je kont geeft en zegt dat je aan de slag moet gaan? Of is het weer een stemmetje dat zegt dat je toch nooit goed genoeg zult zijn en nergens voor deugt?

Hoe weet je dan welke stem van God komt? Misschien kan je dan het beste gewoon het voorbeeld van Samuël volgen. Toen Samuël Gods stem hoorde zei hij: "Spreek, uw dienaar luistert." Zo simpel is het eigenlijk gewoon. Stel je open voor God. Samuël wist dat God hem riep omdat deze stem hem bij de naam riep. Dat vind ik eigenlijk nog wel het mooiste van dit verhaal. Samuël weet dat God spreekt omdat God zijn naam kent. We lezen ook in Jesaja: "ik heb je bij je naam geroepen, je bent van mij." God kent jou helemaal en God zal dus iets zeggen wat specifiek voor jou geldt.

Maar in het geval van Samuël is de boodschap die hij hoort niet precies een boodschap die je zou verwachten. Het is niet direct heel erg aantrekkelijk. God zegt namelijk: "Ik ga in Israël iets doen waarvan ieder zo zal ophoren dat zijn beide oren tuiten. Als die tijd aanbreekt zal ik alles, maar dan ook alles ten uitvoer brengen wat ik over Eli en zijn familie heb voorzien." Eli was de hogepriester maar was door en door corrupt. Zijn zonen hielden de lekkerste

stukken vlees van de offers voor zichzelf in plaats van ze aan God te geven. En Eli kan niet tegen zijn zonen op en doet er helemaal niets tegen. Hij pakt geen leiding terwijl hij daar wel voor is aangesteld. Daarom spreekt God nu tegen Samuël.

En dan hebben we hier dus nog een aanwijzing hoe je kan onderscheiden welke stem van God is. De stem van God is eerlijk. Die zegt waar het op staat. En die stem staat altijd aan de kant van rechtvaardigheid. Het kan dus best zijn dat de stem van God een oncomfortabele waarheid vertelt. Maar de stem van God is nooit tegendraads om het tegendraads zijn. Het gaat altijd om het grotere belang: om wat het goede is, om wat rechtvaardig is. Wie weet roept God jou wel op om iets recht te zetten in je leven of in de relatie met anderen. Om te breken met slechte of zondige gewoontes. Of om te vechten tegen onrecht.

Vuistregel 2 is hier ook: Roept de stem je bij je naam? En zegt die stem iets wat écht goed is, echt recht is? Dan luister je naar de stem van God. Ook al is de boodschap niet makkelijk, maar je weet dan wel dat de boodschap goed is. En God zal je helpen als je iets moet veranderen in je leven.

We zien ook dat het leven van de vissers die langs het water aan het werk waren helemaal verandert. Jezus roept Simon en Andreas en Jakobus en Johannes om met hem mee te gaan. Hij zegt tegen hen: ik zal je vissers van mensen maken. Veel mensen denken daarbij aan een soort van extreme hengelsport, maar dan voor mensen. Telkens een lijntje uitwerpen of iemand toch al niet christen wil worden. Maar dat kan een saaie en uitputtende sport zijn, en de meeste mensen appreciëren het niet om aan het lijntje gehouden te worden. Maar we kunnen het vissen beter zien als vissen met een visnet. Je sleept eigenlijk alles naar de kant. Je vangt zowel de vissen als de bijvangst. En dat is eigenlijk een heel mooi beeld. Wij werpen ons net uit, maar we weten niet wat erin zal belanden. Dat laten we aan God over. En dat geeft ontspanning en rust. God zal voor de vangst zorgen. En voor de rest moeten we ook zeggen dat dit beeld z'n beperkingen heeft. Niemand wil tenslotte graag gevangen en opgegeten worden. En het christendom is geen valstrik. Voor zover de metafoor dus.

Maar wat we mogen onthouden is dat als Jezus ons roept, we mee mogen doen met zijn missie. En zijn missie is het verkondigen van het goede nieuws van het koninkrijk van God. Het koninkrijk van God oftewel Gods nieuwe wereld. Een wereld met zeeën van recht.

Zó voelt het dus om de stem van Jezus te horen. Je wordt aangesproken met je eigen naam. En Jezus biedt jou heel persoonlijk de kans om mee te doen met zijn missie van recht en van liefde. Tegen die stem zeggen we hopelijk geen nee. Omdat als we 'ja' zeggen er een hele nieuwe wereld te wachten staat waarin we achter Jezus aan gaan. Net als Simon en Andreas, Jakobus en Johannes.

Amen.